

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Udstillingen i Fruhedsmuseet blev den 2. januar vist for en lukket kreds, og ved denne lejlighed tog vor fotograf dette billede af en del danske, der har været med i allieret tjeneste, og som har ydet materiale til udstillingen.

Nr.1
JAN.
1973

KAMMERATERNES HJÆLPEFOND

Stiftet 1945

PROTEKTOR: HDS. KGL. HOJHED PRINSESSE MARGARETHA

Henvendelser om hjælp i henhold til fondens fundats rettes til formanden, konsul Kaj V. Dahl, 8700 Horsens.

Henvendelse ang. feriehemmet på Kegnæs rettes til skoleinspektør Johs. Fosmark, Frederiksborgvej 109, 2400 København NV.

Medlemmer: Iflg. fundatsens § 4 kan som medlemmer af fonden kun optages danske statsborgere, der grundet aktiv indsats i frihedskampen i besættelsestiden har været indsat i danske eller tyske fængsler eller i danske eller tyske fange- eller koncentrationslejre. Danske sydslesvigere, der ikke har dansk indfødsret, men i øvrigt opfylder betingelserne, kan også optages, ligesom personer med norsk indfødsret, der har været bosiddende i Danmark og har øget aktiv indsats i frihedskampen, også kan optages som medlemmer.

Formål: Iflg. fundatsens § 14 skal de midler, fonden har til rådighed til uddeling, fortrinsvis komme deporterede, sekundært alle de, der som følge af deltagelse i frihedskampen har været arresteret og interneret, til gode tilligemed disse sidstes efterladte. Kammeratskabshjælpen ydes til: 1) Kammerater, hvis helbred på grund af frihedskampen har lidt sådan skade, at de ikke økonomisk er i stand til at give deres børn den uddannelse, som de ellers ville have fået. 2) Børn efter faldne kammerater. – Beløbet skal fortrinsvis anvendes til at give børnene en uddannelse som den, deres fader ville have givet dem, hvis han var blevet i live. 3) Tilskud til særlige formål udover de ovenfor under 2) nævnte til kammeraternes enker og børn. 4) Tilskud navnlig som hjælp til studieophold, rekreationsophold her i landet eller i de andre nordiske lande – og andre lignende øjemed.

Forretningsudvalget:

Formand:: Konsul, advokat Kaj V. Dahl, Borgergade 23B, 8700 Horsens.
Tlf. (05) 62 39 91

Næstformand:: General Fl. B. Larsen, Bruxelles, Belgien.

Kasserer: Statsaut. revisor H. C. Steen Hansen, St. Kannikestræde 10, 1169 København K. Tlf. (01) 11 65 55.

Sekretær: Skoleinspektør Johs. Fosmark, Frederiksborgvej 109, 2400 København NV. Tlf. skolen 10 54 21, privat 10 41 28.

Politiassistent S. Julsgaard Larsen, Boeslundevej 1, 2700 København, Brønshøj Tlf. (01) 71 72 72.

Den øvrige bestyrelse består af:

Skræddermester Jacob Brandt,
Ørnevej 63,
2400 København NV. Tlf. (01) 34 95 60

Afdelingschef, civilingeniør
Mogens Dyre, Gildbækhus
6430 Gildbro pr. Nordborg
Tlf. (044) 5 12 32

Overpostbud E. Holger Grome,
Tårnby Torv 24, 2770 Kastруп
Tlf. (01) 50 33 86

Alberti Hansen, Arildsgård 41,
2700 Kbh. Brønshøj. Tlf. Bella 3162

Bankprokurist Olav Holst, Bengtstasvej 6,
2900 Hellerup. Tlf. HE 7750

Rektor Paul Holt, Præstevangsvej 35,
8210 Århus V. Tlf. (06) 15 48 05

Direktør G. Jespersen,
Herning Klædefabrik, 7400 Herning
Tlf. (07) 12 11 84

Fhv. justitsminister Knud Thestrup,
Folketinget, Kbh. K.

Oberst K. Kjeldsen, Rollosvej 3,
5200 Odense V. Tlf. (09) 12 66 03

Tandteknikermester Leo Kæraa,
Banegårdspladsen, 8000 Århus C
Tlf. (06) 27 04 28

Arkitekt Ove Chr. Lembcke,
Brødregade 19, 8900 Randers.
Tlf. (06) 42 51 30

Aut. vand- og gasmester Johs. Loft,
de Mezasvej 9, 8000 Århus C.
Tlf. (06) 13 57 23

Førstelærer P. E. Mahler, Fåborgvej 5,
5631 Ebberup. Tlf. (09) 74 12 15

Dr. Børge Næsted, Hviding st.
pr. 6760 Ribe. Tlf. (05) 44 53 33

Kontorchef O. Olesen, Leonorasvej 8,
9000 Hasseris, Ålborg. Tlf. (08) 12 64 51

Sognepræst Poul Riis, Præstegården,
Herrestræde 1, 4200 Slagelse.
Tlf. (03) 52 05 33

Bladet »PIGTRÅD«

Organ for og udgivet af Kammeraternes Hjælpefond. Udkommer med 11 numre årligt.

Ved bestilling af abonnement benyttes girokonto nr. 780.

ANNONCER:

Ekspedition, abonnements- og annonce-afdeling: Grenågade 14, 2100 København Ø. TRia 888 (kontortid 10-12, lørdag lukket).

Ved indbetaling for annoncer benyttes girokonto nr. 5 55 38.

Eventuelle fejl i besørgelsen af bladet rettes lettets og hurtigst ved henvendelse til udleveringspostkontoret.

REDAKTION:

Ansvarshavende redaktør:
skoleinspektør Johs. Fosmark,
Frederiksborgvej 109,
2400 København NV.
Skolen: 10 54 21. Privat 10 41 28.

TRYK:

Thyholm Bogtryk
& Offset
7790 Hvidbjerg/Thy

INDHOLD:

Modstandsdag på Frederiksberg slot	3
Danskere deltog i alle verdensdele	5
Frihed og demokrati kræver en daglig indsats	7
Ønsker til erstatningsloven	9
Fra Hannover til Nyelandsvej	11
Kendt grænseboer død	13
Runde dage	19
Dagbogsblade	20

MODSTANDSDAG PÅ FREDERIKSBERG SLOT

125 danske modstandsfolk informeres om aktuelle forhold og drøftede fremtiden.

Søndag

den 21. januar samlede Frihedskampens Veteraner 125 af sine medlemmer til årsmøde i Riddersalen på Frederiksberg Slot. De fleste kom nok fra Sjælland, men ellers var der folk fra hele landet.

Formanden, direktør Svenn Seehusen, indledte med at mindes de 18 medlemmer, der var gået bort siden sidste årsmøde. Han udtrykte iøvrigt sin glæde over, at vi atter i år kunne samles på Frederiksberg Slot, hvor unge danske, der vil tjene det danske forsvar, samles til dygtiggørelse for at kunne værne Danmarks frihed. Det rimer godt sammen med, at det står i vor formålsparagraf, at vi ønsker at styrke forsvarsviljen i det danske folk.

Efter at kriminalassistent Frank Zorn var valgt til dirigent, gik formanden over til sin beretning, der først redegjorde for foreningens indsats i Danmark, derefter omtalte de internationale forbindelser.

Han nævnte major Knud Jansons arbejde for at kontakte så mange ungdomsorganisationer som muligt, samt overlæge dr. med. Knud Jansens enorme arbejde med tilrettelæggelsen af den internationale protesekonference i Wien 19-24. marts.

Huset som WVF skaber i Paris, vil blive det første hus i verden, helt indrettet til handicappede.

Rekreatiohshjemmet må vente.

Forhandlingerne i Sønderjylland havde endnu ikke ført til det ønskede resultat, idet de dansksindede sønderjyske krigsdeltagere fra 1914-18 ønske-

de at disponere over bygningerne endnu i nogle år. Der vil ikke blive tale om et plejehjem, men et rekreatiohshjem.

Det kan forventes, at Roskilde byråd den 8. februar tiltræder planerne for Bernadottegården i Roskilde, så detailprojekteringen kan påbegyndes.

Han omtalte den rejse, som FV havde arrangeret til USA og nævnte, at svensk Røde Kors havde stillet 2 millioner svenske kroner til rådighed for nazismens ofre i Europa.

Formanden kom ind på en omtale af arbejdet med at skaffe deporterede jøder af dansk herkomst flædersgave på lige fod med andre. Han kunne oplyse, at den danske stat nu stiller 200.000 kr. til rådighed for løsningen af dette problem.

Man havde ophævet samarbejdet med Lundgrens Forlag. Da forlaget havde vedgået sin gæld til foreningen, regnede man med, at pengene vil tilgå foreningens regnskab.

Endvidere kunne han meddele, at forfatteren til den store bog: Faldne i Danmarks frihedskamp 40-45, Ib Damgaard Petersen, snart kunne lægge sidste hånd på bogen: Hvor kom modstandsfolkene fra?

Museumsleder Jørgen H. Barfod oplyste, at museet stadig har brug for flere effekter. Arkitekt Børge Andresen redegjorde for arbejdet med rejsningen af et hjem, en Bernadottegård, der ikke var præget af de lange ganges monotoni. Man ville rejse et hjem, ikke en institution. Den firlængede gård var forbilledet.

Kommunikation med østlandene en utopi?

Ekspeditionssekretær Børge Rønlev

fortalte om arbejdet i det internationale lovudvalg, kontorchef Th. Dige om arbejdet i Frihedsfonden, mens oberstløjtnant N.B. Schou fra den internationale front kunne berolige os med, at de store lande lytter til de små landes røst, når det er noget fornuftigt vi siger.

Stillet overfor udsigter til, at man kunne opnå samtalekontakter med de unge fra Østlandene, udtalte den tidligere landbrugsattaché Brahe Petersen, at det var utopi at tro på kommunikation med østlandene. De unge derfra får simpelthen ikke lov.

Foreningens kasserer i godt 20 år, oberst P.A.F. Norup ønskede at blive afløst. Han blev hjertelig hyldet. I hans sted valgtes bogholder Asger V. Schou. Til revisor valgtes Vilhelmsen, Fredensborg og Chr. Jepsen.

Et forslag om at flytte årsmødet til maj blev nedstemt og januar gælder fortsat.

I sin afslutning oplyste formanden, at man nok ikke måtte opgive.

FV agter at arrangere en ny rejse til Israel i oktober. Man vil på denne måde markere 30-året for oktoberdagene og 25-året for staten Israels oprettelse.

Tænker man sig, at der var en kritisk iagttagelse udefra, ville han nok sige noget om megen selvglæde, megen halleluja, forstået som megen beundring for egne gerninger.

Iagttageren, der ser tingene indefra, vil nok hefte sig ved, at der kan noteres en passende aktivitet. Man kan også notere sig, at tingene nok afvikles med patriarkalsk principfasthed, men at der i øvrigt må registreres megen fordragelighed.

**O.C. THAYSEN AKTS.
REVISIONSFIRMA**

*

AABENRAA

TOPSØE-JENSEN & SCHRØDER ¹/₅
CIVILINGENIØRER OG ENTREPRENØRER

au|mlu forsikring gs

DANSKERE DELTOG I ALLE VERDENSDELE

Spændende og velilrettelagt udstilling om danskere, der viste flaget under alle himmelstrøg under 2. verdenskrig

Onsdag den 3. januar åbnedes en særudstilling i Frihedsmuseet i Churchillparken ved Gefionspringvandet.

Om eftermiddagen samledes pressefotografer, journalister og museets faste folk med en del af udstillerne, hvoraf 16 var kommet tilstede.

Den daglige leder, Jørgen H. Barfod, åbnede, og til glæde for pressefotografene foretog direktør Jørgen Buch overrækkelsen af en gavecheck fra Turborgfondet. Den var på 25.00 kr. Desuden har Nationalmuseet og major Anders Lassens Fond muliggjort udstillingen.

På grund af udstillingens egenart, og også fordi den er åben til og med 11.2., skal vi bringe en nærmere omtale.

Den uundgåelige dansker

Man har givet udstillingen navnet "Den uundgåelige dansker". Det skyldes nok, at navnet lyder ganske interessant, og vel også lidt mystik, men ellers begrundes man det med, at man har truffet på udtrykket fra Østen i tiden før og under 2. verdenskrig.

Sætningen kan udlægges på flere måder, men vigtigst er, at det er med rette, at den fortæller, at under 2. verdenskrig var der danskere i aktivitet

to, der var med i de bevægede april-dage 1940 i Norge, direktør I. Bojsen (til venstre) og major E. Marguardsen, studere Norgeskortet og mindes fælles oplevelser.

overalt på kloden.

Der er således ikke færre end 5 plancher, der fortæller om frivillige fra Danmark, der i april søgte til Norge for at deltage i den kamp, der så hurtigt blev afsluttet her i Danmark.

Erik Seeberg Erlund var i Baltimore, da tyskerne besatte Danmark, - han gik i hyre på norske skibe og var med under hele krigen, bl. a. i Middelhavet.

Sømanden var den første, der tog stilling

De efterfølgende 4 plancher fortæller om den danske sømand, der var den første, der måtte tage stilling, og både Atlanten, Stillehavet og Det indiske Ocean blev danskerne i De allieredes konvojer udsat for de tyske angreb. Man følger også den koldeste af alle ruterne, nemlig den til Murmansk.

Om den særegne kamp på Grønland fortæller et diaspband, der skifter, mens en stemme leverer forklaringen. Man bør give sig tid til at følge med.

Også kvinderne var med

En halv snes plancher beretter om de frivillige i England. De fandtes såvel i flåden som i hæren og i flyvevåbnet, og naturligvis gjorde også danske kvinder tjeneste i de frivillige korps.

I Sverige opstilledes Den danske Brigade, og også i de norske, amerikanske, nederlandske, canadiske og de frie franske styrker fandtes danske frivillige.

I Nordafrika deltog danske frivillige i Montgomery's styrker, da tyskerne og italienerne blev kastet tilbage.

I Iran kom flere danske til at gøre tjeneste som frivillige enten i Mellemøsten eller i Indien, og i Indien kæmpe-

<p>Valdemar Rasmussen Hornslet</p>	<p>B.P. Depotet Stampmøllevej 5 8300 Odder</p>	<p>Værn om vor smukke natur!</p>
<p>HAARBY EL-INSTALLATØR Jørgen Knudsen aut. el-installatør Tlf. (09) 73 11 87 – (09) 73 14 66</p>	<p>Lrs. Steffen Møllgaard Skovvej 4 4291 Ruds Vedby</p>	<p>VÆRN OM NATUREN</p>
<p>ALFRED NEJSUM Aut. VW-forhandler Øster-Vraa</p>	<p>HERNING TRÆLASTHANDEL Lillelundvej 12 7400 Herning Tlf. (07) 12 33 11</p>	<p>SV. O. NYGAARD Varde</p>
<p>SKAMBY EL-FORRETNING v/ Max Jacobsen Skamby – Alting i el-ting – Tlf. (09) 85 17 74</p>	<p>LIND MASKINER A/S Hovedvej A 18 7400 Herning Tlf.: (07) 12 46 00</p>	<p>SIGURD CHRISTENSEN Vognmand Levering af sten, grus, fliser m. m. 10 og 20 tons lastbiler med kran og læssegrab Torndyssevej 6 – Gundsømagle</p>

Havegødning!

H. SCHLIEMANN

Holmevej 29 – Gundsømagle
Telefon (03) 38 82 88

Kyllingegødning, det bedste til alle haver, analyseret af Alm. Dansk Gartnerforening: Kvælstof 500, Kalium 380, Fosfor 573 (10 ppm). Reaktionsstal 7,4. Til nedgravning og som dækkemateriale, hvor den vil holde på fugtigheden i tørre perioder i meget lang tid. Deres have vil få nyt liv, Deres roser i særdeleshed. Fås i plasticsække, ca. 100 ltr. 10 kr., er sækket til selvbetjening hele året.

de de sammen med englænderne for at dæmme op for de fremtrængende japanere. I Kina var det danskere, der kom til at organisere de korps, der skulle bringe forsyninger og give instruktion til de kinesiske guirillastykker, der opererede bag de japanske linier.

Var med til at bygge broen over floden Kwai

En dansker var med til at bygge broen over floden Kwai. Det gik til på den måde, at han sammen med en del andre danskere blev taget til fange af japanerne – det skete i Singapore.

Andre var så heldige at undslippe japanerne. De gik i engelsk krigstjeneste, og en var med på general Wingate's navnkundige fremstød i 1943 med 200 mand ind bag de japanske linier.

Mange var med i selve invasionen i Italien, og både som søfolk og soldater deltog danskere i invasionen i Normandie.

I hallen mod nord er der indrettet en særlig afdeling for de danske frivillige i England, der fik en specialtræning i SOE og blev kastet ned som faldskærmsfolk i Danmark.

I hallen mod syd er der indrettet en mindestue for de mange danskere, der i mange nære og fjerne have mistede livet i kampen for et frit Danmark.

Det er museets håb, at denne udstilling vil lokke mange andre til at stille materiale eller deres beretninger til rådighed.

Der deltog i allieret krigstjeneste 900-1.000 mand. Hertil kommer ca 4.000 søfolk, der sejlede på allierede eller danske skibe.

Johannes Fosmark

Et folk af gode naboer

Bonn den 18/1. Forbundskansler Willy Brandt indledte i dag sin halvanden time lange regeringserklæring i forbundsdagen med de ord, hvormed han den 28. oktober 1969 afsluttede sin første programatiske tale som chef for det nyudnævnte socialdemokratiske-liberale kabinet: "Vi vil være et folk af gode naboer, indadtil som udadtil".

FRIHED OG DEMOKRATI KRÆVER EN DAGLIG INDSATS

Vi lærte også, at frihed og demokrati er den eneste samfundsorden, vi kan leve under, sagde oberstløjtnant Jørgen Jespersen i Ryvangen juleaften.

Juleaftensdag kl. 16 samledes man til en lille højtidelighed ude i Ryvangen. Den blev ledet af den nye næstformand for Gestapofangerne, Axel Lauritzen, Studentersangforening med virkede, ligeledes Hjemmeværnet og spejderpiger. Spejderne ved at lægge blomster.

Talen holdtes i år af oberstløjtnant Jørgen Jespersen, tidligere BOPA.

Han sagde: Danmark er en gammel nation med mange historiske minder, monumenter, krigergrave m.m. Det, der gør dette sted til noget særligt, er dels at det er det yngste mindested, dels at vi selv har kendt mange af dem, der faldt dengang og dels, at det var frivillige, der gav deres liv for landet i kamp mod tyskerne ofte i modstrid med det officielle Danmark.

Det er jo nu 25-30 år siden, og det er jo kun en lille del af befolkningen, der personligt har oplevet den tid. Udviklingen er jo siden gået med stormskridt, og den anden verdenskrig, Danmarks besættelse forekommer så fjernt, så hvad er formålet med dette sted og stadig at komme her?

For os, der er tilstede i aften, er det vel væsentligst for at mindes kammerater, mand, kone eller forældre.

Mindelunden et sted, der taler til hele befolkningen

Men for hele befolkningen er dette sted et minde om mænd og kvinder, der gav det dyreste, vi har – livet – for en sag.

Motiverne var mange og forskellige for deres indsats, fædrelandskærlighed, pligtfølelse, kammeratskab, trods mod vold og undertrykkelse.

Og sagen, de gav livet for, var kampen for frihed og demokrati.

Vi lærte dengang, at frihed og demokrati ikke bare er noget, vi har – som noget selvfølgelig – men noget, vi skal kæmpe for at bevare hver dag. Vi lærte, på den hårde vis, hvad det vil sige, at miste friheden. Med mord, terror, deportationer og henrettelser.

Vi lærte også, at frihed og demokrati er den eneste samfundsorden, vi kan leve under. Vor egenart som nation og for samfundsform har vi jo arvet fra vore forfædre, og vores opfattelse er skabt af vor hidtidige levevis. Det er ikke let at ændre, hverken hos os eller hos andre nationer, det går langsomt, selv om den tekniske udvikling nu muliggør og nødvendiggør et helt andet samkvem mellem nationerne, men særlig fredelig er verden jo dog ikke blevet.

Vi har vores opfattelse af demokrati og samfundsform, og andre nationer har andre opfattelser, der måske kan være ligeså rigtige. Vi skal nok ikke prøve at pådutte hinanden vores opfattelser.

Krig er en forbandelse, men at miste friheden er værre

Krig har alle dage været en forbandelse for menneskeheden, men det at miste friheden for et folk er værre.

Den sidste krig gav herhjemme lysende eksempler på sammenhold, offervilje, kammeratskab og i sidste instans vilje til også at give livet for friheden. Der er mange eksempler på dette og på stor tapperhed.

Jeg erindrer selv et brev, en dødsdømt sendte mig, hvor han udførligt gjorde rede for, hvad han under Gestapos forhør havde fundet ud af, at de vidste om mig, og hvor han rådede mig til at skifte navn og flere andre ting. Det syntes jeg, var et fantastisk udslag af vilje til fortsat at yde en indsats fra en mand, der netop var blevet dødsdømt.

BROAGER TRÆLASTHANDEL

6310 Broager
Tlf. (04) 44 17 34

Kreditforeningen
DANMARK
Åboulevarden 63
8000 Århus C
Tlf. (06) 12 46 73

REJSECENTRET A/S

- en koncentration af rejsespecialister -

Forretningsrejser - Selskabsrejser - Jagt, Ridning og Golf - Kurrejser hos:

WILSON & CO. A/S, Rejsebureauet Danmark, Bredgade 28, 1260 K, tlf. (01) 12 66 11.

DANSK REJSEBUREAU A/S, Østergade 3, 1100 K, tlf. (01) BY 2606

Grupperejser - Messe-, Kongres- og Studierejser hos:

ERHVERVS-REJSER, Bredgade 37, 1260 K, tlf. (01) 14 91 11.

Til Frihedskampens Veteraner sendes en hjertelig tak fra Erhvervsrejser for et behageligt samvær under U. S. A.-Rejsen.

Ønsker til erstatningsloven

Der protesteret overfor folketingets udvalg

Socialministeren har overfor folketinget fremsat forslag til lov om ændring af lov om erstatning til besættelsestidens ofre. I sidste nummer af Pigtråd gengav vi ganske kort væsentlige punkter af lovforslaget. Fangeforeninger, der er opstået af modstandsbevægelsen, har sammenfattet en række kritiske bemærkninger til loven i et brev til det udvalgs medlemmer, der skal tage stilling til den endelige udformning af loven. Det hedder i henvendelsen:

Den danske stat diskriminerer jøder

Siden 1945 er der givet den såkaldte hædersgave til de personer, der er blevet mindst 50% invaliderede p.gr.a. ophold i tyske koncentrationslejre. Dette gælder foruden de tidligere modstandsfolk også personer, der er taget som gruppe, nemlig politiet, grænsegendarmerne og de kommunister, der blev arresteret p.gr.a. kommunistloven, men de danske jøder, der kom til Theresienstadt, har stadig ingen mulighed for at få hædersgave trods invaliditet.

I 1945 FRABAD JØDERNE SIG denne hædersgave vel af beskedenhed og fordi den ikke var videre aktuel for dem dengang. I dag rammes jøderne af KZ-syndromet ligesom andre, og i dag har de brug for hjælpen. De danske fangeorganisationer har bedt socialministeren om at få dem med på lige fod med alle andre, men ministeren har alligevel undladt at medtage dem i det forelagte ændringsforslag og stiller i stedet uantagelige fortolkningsbetingelser.

Det er ikke alene en skønhedsfejl fra 1945, der skal rettes, men det er en skamplet, der skal udviskes.

Man kræver stadig i 1972 ægteskabsattest for at få hjælp

I ændringsforslaget til loven om erstatning til besættelsestidens ofre havde fangesammenslutningen bedt om at man under hensyn til anden lignende lovgivning og til de faktiske forhold i dag ikke

nøjedes med at skrive, at erstatningen ved dødsfald overgik til enken. Vi ønskede, som det er naturligt, at der skulle stå: at erstatningen overgik til de efterladte, som afdøde faktisk forsørgede helt eller delvis i de sidste 5 år før dødsfaldets indtræden.

Dette ønske er af ganske sædvanlig art og af væsentlig betydning for os, da der også blandt de tidligere fanger findes ægteskaber uden papir.

Løfterne fra 1945 er glemt

Man lovede i 1945, at de mennesker, der fik ødelagt deres helbred i kampen for Danmarks frihed, som erstatning skulle have den samme årsløn, som de ville have fået som raske. Man satte i 1945 en bundgrænse på 4.500 kr. og maksimumgrænse på 8.000 kr. Det svarede til hvad hhv. en arbejdsmand og en kontorchef i et ministerium fik. Tallene er siden da reguleret, så de 4.500 kr. som beregningsgrundlag, når 20% fratrækkes giver en udbetaling til de 100% invaliderede på ca 23.000 kr. og for de 8.000 kr. giver en udbetaling på ca 42.000 kr.

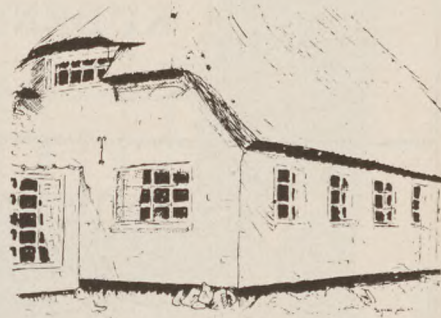
DEN GENNEMSNITLIGE LØN for en arbejdsmand er imidlertid i dag ca 32.000 kr. og for kontorchefen mindst 100.000 kr. Fangesammenslutningen har derfor beskedent foreslået en regulering af grænserne med 1.500 kr., dvs. 6.000 kr. som bund og 9.500 kr. som loft, hvilket i dagens penge skulle give ca 32.000 og ca 50.000.

En ændring af maksimumgrænsen vil bl.a. betyde, at en søfyrbøder, en bogbinder og en smedsvend vil kunne få, hvad der egentlig tilkommer dem, og at bundgrænsen må flyttes forstås vel ansætteligvis af enhver.

DET DREJER SIG OM en særlov for krigsinvalid, dvs. en gruppe, der bliver mindre efterhånden som den uddør. Det kan ikke danne præcedens for noget som helst andet, men det må for staten være en æressag i hvert tilfælde til en vis grad at holde løfterne fra 1945.

FERIE PÅ KEGNÆS

Man anmodes om at søge inden 1. marts.

Kammeraternes Hjælpefond ejer et feriehus på Kegnæs ved Sønderborg. Det kan søges af alle familier, hvor fader eller moder har været aktive indenfor frihedskampen.

Det vil nok også gå denne gang som de gik de andre gange, at mange søger indenfor den tid, da skolerne har sommerferie, nemlig i tiden fra ca. 20. juni til 12. august. Sker dette, vil de familier, der har skolesøgende børn eller børnebørn (som skal med) have en fortrinstillig.

Udenfor skoleferien kan man godt få feriehuset i 14 dage, hvorimod man indenfor skoleferien kun kan regne med 8 dage, således, at der skiftes hver lørdag ved middagstid.

Huset ligger ved Flensborg Fjord. Det er grundmuret, kønt og hyggeligt, har stråtag og en tiltalende have, hvor der altid er læ. Huset er velmonteret med senge, sengetøj, gryder, pander, service, møbler, havestole, el-køleskab og radio.

Der er el-opvarmning. Det er jo nemt og renligt. Der er vandværksvand og der er rigtige toiletter.

Man medbringer selv lagner og håndklæder, og man laver selv mad i et velindrettet køkken. Feriehuset er meget yndet af familier, der sætter pris på landlig idyl.

Alle interesserede bedes skrive til os inden den 1. marts, og der vil derefter blive foretaget en fordeling, og alle vil derefter ret hurtigt få besked.

Man skriver til fondens sekretær, skoleinspektør Johs. Fosmark, Frederiksborgvej 109, 2400 København NV, hvorefter skema til ansøgning fremsendes.

Personnavne og adresser bedes skrevet med blokbogstaver.

DET DANSKE TRÆLAST KOMPAGNI
KØBENHAVN

INTERNATIONAL FARVEFABRIK A/S
ELLEKÆR 8
2730 HERLEV
TLF. 941737

STØT KAMMERATERNES
HJÆLPEFOND

Pas på de ældre i trafikken!

CIVILINGENIØR
ENTREPRENØR
SØNDERBORG
(04) 42 40 91

Korporalskroen
v/B. Evald

Tåstrup Køgevej
Karlsunde
(03) 15 00 13

A/S TEKNISK KORKINDUSTRI
4180 SORØ
TLF. 03-630629
POLYPHOR SKUMPLAST
KORKPLADER
RØRISOLERING

Afdelingschef Poul V. Frederiksen i rederiet A. P. Møllers befragtningsafdeling er fra medio januar i år blevet udnævnt til prokurist i koncernen. Poul V. Frederiksen er født den 19. januar 1926 i Roskilde. Som elev i Roskilde Katedralskole, kom han ind i modstandsbevægelsen i 1943, hvor han gjorde en stor indsats, til han blev arresteret af tyskerne i december 1944. Poul Frederiksen sad først i Vestre Fængsel, derefter i Shellhuset for at ende i Frøslev, hvor han opholdt sig til befrielsen.

I 1946 tog afdelingschef Poul V. Frederiksen studentereksamen og kom derefter til A. P. Møller, hvor han har haft hele sin karriere - kun afbrudt af værnepligten, som han aftjente i Livgarden.

Poul V. Frederiksen har haft størstedelen af sit virke i Tokio og i befragtningsafdelingen. I 1950 blev han forflyttet til A. P. Møllers hovedkontor i Tokio, hvor han var i 12 år, deraf de sidste år som stedfortræder for direktøren. I 1962 vendte han tilbage til København, hvor han overtog befragtningsafdelingen. Under hans ledelse er denne afdeling vokset stærkt og er i dag i rivende udvikling.

Der skal fra os gamle fangers side sendes en hjertelig hilsen til Poul Frederiksen med ønsket om mange års fortsat frugtbar virke i skandinaviens største rederikoncern.

NK.

I anledning af 25-året for befrielsen besøgte Karl Heinz Neumann kældercellerne på Nyelandsvej. Her ses han sammen med læge Stefan Jørgensen, København. Neumann betød meget for Stefan Jørgensen, mens denne var interneret i kælderen.

En usædvanlig hannoveraner, der huskes af mange internerede fra det tyske lazaret.

Onsdag den 21. februar fylder Karl Heinz Neumann, Sylviavej 24,4, Valby 70 år.

Bag denne nøgterne meddelelse gemmer sig en livsskæbne, der er spændende som den mest dramatiske roman.

Neumann er født og opvokset i Hannover. I en alder af 40 år kom han som soldat til Danmark og blev placeret på den tyske afdeling af lazaretet på Nyelandsvej. Han forblev her til kapitulationen.

Han hadede nazisterne, og det var ham derfor en virkelig glæde at hjælpe de danske fanger. Alene det at tale med

dem var forbudt, men han gik så vidt, at han besørgede breve, ja meddelelser ind og ud, så han blev bindeleddet mellem modstandsbevægelsen og fængslet.

At der ikke er tale om løs snak eller elskværdige rygter fortæller flere breve og erklæringer om. Det kan også nævnes, at Eugen Kofod Jensen i sin bog: 4 måneder i kældercelle, har et helt kapitel om Neumann. Han kalder det: Et sendebud.

Da kapitulationen kom, låsede han dørene op, så 14 danske fanger kom på fri fod med det samme.

Det er da også ganske naturligt, at man fra dansk side har sørget for at belønne ham ved at skaffe ham dansk statsborgerret.

Efter befrielsen har han virket ved mange forskellige gøremål, bl.a. ved teatararbejde, men nu lever han af en

GENTOFTE POLITIFORENING

**Helsinge Maskinsnedkeri
3200 Helsinge
Tlf. (03) 29 43 15**

**HELGES HERREMAGASIN
5932 Humble**

**GLADSAXE
POLITIFORENING**

**Glentevejens Autoudlejning
Glentevej 12
2400 Kbh.
Tlf. 19 05 01**

**Skærbæk Planteskole
6780 Skærbæk
Tlf. (04) 75 12 50**

**JOH. de NEERGAARD
Førslev Gods**

**Bryggeriarbejdernes
Fagforening
København F**

**STØT KAMMERATERNES
HJÆLPEFOND'S ARBEJDE!**

**SPARE- & LÅNEKASSEN FOR
KERTEMINDE OG OMEGN**

**MØBEL-GAARDEN
Jernbanegade 11 - Sønderborg**

dansk folkepension. Han er slet ikke i stand til at udføre arbejde, der kan skaffe ham ekstraindtægter. Helbredsmæssigt er han kørt helt ned af sygdomme, og man må meget ønske, at de, der for tiden arbejder på at skaffe ham bedre kår, må blive godt modtaget hos de bevilgende.

Kendt grænseboer død

Tidl. toldgrænseinspektør, ritmester Aage Malling Jacobsen, Kollund.

I en alder af 78 år er tidl. toldgrænseinspektør Aage Malling-Jacobsen, Kollund Østerskov, død på Åbenrå Sygehus efter længere tids sygdom og tiltagende svagelighed.

Utallige mennesker vil huske Malling-Jacobsen fra hans mangesidede virke langs grænsen, og over et længere åremål. Med sin markante skikkelse lod han sig ikke uden videre overse, og det samme var tilfældet, når det i embeds- eller andre medfør skulle tages bestik af den autoritet, han naturligt og suverænt kunne omgive sig med.

Brysk og imødekommende, ofte på samme tid – sådan vil han blive husket. Altid retfærdig i sine vurderinger, tydeligere og bedre skulle det ikke kunne siges ved hans død.

Malling Jacobsen, der var født i Hurup i Thy, havde været adskillige "bestillinger" igennem, og ikke mindst inden for militæret, før han omkring genforeningen nåede grænsen.

Under sidste krig var Malling-Jacobsen blandt dem, der måtte tage opholdet i tyske koncentrationslejre med, og der var næppe mange, heller ikke inden for hans egen familie, der havde regnet med at skulle se ham igen. Turen gik forøvrigt via Åbenrå arrest, Staldgården i Kolding, Horserød og Frøslev. Over for

venner kunne han med sit sædvanlige glimt i øjet berette om, at han i hvert fald fire gange i sit liv var blevet "løjjet død".

Da Grænsegendarmeriet, som Malling Jacobsen altid havde tjent med ære, fik navneforandring – 1952 – blev han toldgrænseinspektør, en stilling, han beklædte indtil afskeden fra etaten i 1964.

Han var en overgang chef for Det danske Spejderkorps' grænsedivision, og desuden var han med til at stifte Sønderjyllands Rytterforening.

Malling-Jacobsen var en forgrundsfigur i arbejdet for oprettelsen af det lille frihedsmuseum i Frøslevlejren, og det var ham, der i august 1968 afslørede den store mindesten ved museet. Han var ridder af Dannebrog og dannebrogsmænd. Aage Malling-Jacobsen overlevede af hustruen, Margareta Malling-Jacobsen, der stammer fra Sverige.

HAN SKREV kort efter befrielsen i Pigtråd en række artikler om begivenhederne før og under den 9. april. Hans skildring var både sagligt rigtig og meget varm. For at vise sine følelser overfor de mennesker, der havde deporteret det danske gendarmerikorps skrev han både ordene tyskerne og Tyskland med små bogstaver. Det var jo på et tidspunkt, da de små bogstaver ellers ikke var indført i brugen af navneordene.

Artiklerne bragte en del stof frem, der dengang kun var kendt i en meget lille kreds.

Danske KZ-fanger beder om tysk støtte: Vi trælledede for dem

I et halvt år trælledede 39 danske KZ-fanger på en stor vesttysk fabrik i forstaden Hannover-Stöcken. Nu, 28 år efter, har de 28 overledende bedt den store fabrik om økonomisk støtte til et plejehjem som plaster på deres lidelser og erstatning for gratis arbejdskraft.

Boghandler Arnold Jensen, 60, gift og far til to børn: – Vi blev alle blyforgiftede under arbejdet med at lave plader til akkumulatorer. Eftervirkningerne forsvinder aldrig.

Arnold Jensen måtte for nylig afstå sin boghandel i Kibæk ved Herning til en søn. Brændt ud efter mange år med periodisk træthed og manglende koncentrationsevne.

De 28 tidligere KZ-fanger holder stadig sammen. De vil købe en ejendom i Sønderjylland, hvis de kan skaffe midlerne. Næsten alle får en pension gennem den danske stat. Nu har Sammenslutningen af danske Fanger fra Frihedskampen lovet at støtte deres sag.

– Jeg har som gruppens formand tre gange skrevet til fabrikken, der hedder Varta. Det er et stort foretagende i dag med flere tusinde ansatte. Hver gang svarer direktionen, at den ikke har hverken moralsk eller juridisk pligt til at yde erstatning.

Nu prøver vi at påvirke den vesttyske opinion gennem presse og TV. Det er ikke sikkert, virksomhedens bedriftsråd er så begejstret for at få sagen bragt frem.

39 civile danske fanger i Neuengamme blev i oktober 1944 overført til fabriksarbejde i Hannover-Stöcken. Seks måneder senere var seks døde. Andre fem nåede med hjem, men overlevede ikke strabadserne.

Var ubeskyttede

F-k

– Vi arbejdede 11-12 timer om dagen i giftige blydampe sammen med ikke-fanger. De havde både masker og handsker på. Vi overtog deres hullede handsker og var faktisk ubeskyttede. Blyforgiftningen viste sig hurtigt, og vi kunne ikke tage føde til os. Til sidst var vi så udmattede, at vi blev sat til andet arbejde.

Gennem svensk røde kors nåede vi hjem til Danmark den 17. maj. Det første år var jeg syg af efterveerne, tå- og fingerspidser var følelsesløse. Nogle år senere kom den psykiske belastning, og jeg har siden været nødt til at tage den med ro.

Vi vil ikke true den vesttyske fabrik til at yde os støtte, siger Arnold Jensen. Men 100.000 kroner var vel ikke urimeligt for et halvt års slavearbejde for 39 mennesker. Bliver hjælpen til noget, skal det være nu. Ellers er det for sent.

Fa. Schmidt
Ålborggade 9 A
8900 Randers

KRONE Apoteket
Randers

JENS JØRGEN JESSEN
Murermester

– Alt murerarbejde udføres –

6560 Sommersted

P. Brøndum Pedersen
Kolding Landevej 60
7100 Vejle

ERLING FOSS

Thorsgade 59
2200 København N

VESTFYNS ELFORSYNING A/S

5610 Assens

RØDEKRO KOMMUNE

ADSERBALLE & KNUDSEN A/S

TØMRERMESTRE

ENTREPRENØRER

LYNGBY HOVEDGADE 96

2800 LYNGBY

87 12 97

SKANDINAVISK

MOLER A-S

VAVU

A-S

SKANDINAVISK

SPÆNDBETON

Ove R. Nielsen
Frukt engros
Kronborgvej
7700 Thisted

P. Sejr Nielsen
Gas- og Vandmester
Søndervangen 50
3460 Birkerød

**GÆLDER DET KOLONIAL
FREDERIK
JOHANSEN A/S**

MARIAGER

Ring til 54 10 15

HEMPELS INGENIØR FORRETNING

Amaliegade 8
Telefon 14 38 42

PREHN's AUTOMATFABRIK

Tlf. 34 13 63

Hold naturen ren!
K.F. & E.M.N.

H. H. MOLTKE

Thurebyholm
Tureby

LUNDGAARD TEGLVÆRK
7850 Stoholm.

**SPAREKASSEN
FOR CHRISTIANSFELD & OMEGN**

K. LINDSCHOUW

Advokat

Skt. Knudsgade 1 - Ringsted

Hans Hansen Bogtryk
Ruggårdsvej 12
5000 Odense

TJÆREBORG REJSER A/S

KBH. V: Rådhuspl. 75 (01) 11 41 00. ARHUS C: BP-huset (06) 13 10 00
TJÆREBORG (05) 17 17 00. Hv. 8.30-18.30. Lo. 8.30-13.30. So. 14-17

Harry Taarup & Poul B. Jensen
Murer- og entreprenørfirma

Margretevej 2 – 9850 Hirtshals
Tlf. (08) 94 12 98

Entreprenørfirmaet
HANSEN & JØRGENSEN

Hedeparken 113 – 2750 Ballerup
Tlf. 97 47 58

AALESTRUP CEMENTVAREFABRIK

9620 Aalestrup
Tlf. (08) 64 11 28

Niels C. Mortensen
Seden

J. FØGE JENSEN

Skelbækgade 2 – København V

MALERNES FAGFORENING

København

A/S Rikko
P. Skrams Gade 17 – Kbh. K

S. BJERREGAARD

Anlægsgartner
Mariendalsvej 50 A – 2000 Kbh. F
Tlf. (01) 10 25 39

A. L. D. - KORSØR

SØREN JENSEN

Rådg. ingeniører

Tværgade 21 – Silkeborg

Tlf. (06) 82 35 11

A/S SYDSJÆLLANDS JERN FORRETNING

»Stålgården« – Næstved

Tlf. 72 33 00 – Giro 6514

**STIG KNUDSEN
VÆRKTØJSFABRIK**

BRUG TANDLÆGEBISTAND
F. Løbger

HEE FODERSTOFFORRETNING
6950 Ringkøbing
Tlf. (07) 33 50 11

RØNNE MISSIONSHOTEL
Grønnegade 17 – 19, Rønne

AKSEL KAUFMANN
Herretoj;
Aarhus – København

Brundbjerg Bolighus
2630 Tåstrup
Tlf. (01) 99 05 19

Fjellerup Brugsforening
Tranehuse

Hos folketinget

Torsdag den 11. januar havde fange-foreningernes udvalg foretræde for folketingets udvalg angående erstatning til skadelidte fra okkupationsårene.

Folketingets udvalg er på 17 medlemmer med Kr. Albertsen som formand. Fangeforeningernes udvalg består af følgende: Alfred Senn, fra De Erhvervs-hæmmede, L.G. Damgaard fra Neuengammeforeningen, Ej. Bertelsen fra Stutthofforeningen, S. Julsgaard Larsen fra Buchenwaldklubben og Jørgen H. Barfod fra Gestapofangerne samt Svenn Seehusen fra Frihedskampens Veteraner.

Med Jørgen H. Barfod som ordfører fremsattes de synspunkter, der er indeholdt i den skriftlige henvendelse til folketingets udvalg.

Man blev mødt med megen velvilje, men udvalget gav traditionelt ingen løfter om en ordning eller antydede, hvordan en evt. nyordning kunne komme til at se ud.

Bormann-teori

Gamle papirer siger, han undslap til Spanien

München. 16.12.72. En ny påstand om, at Adolf Hitlers stedfortræder, Martin Bormann, undslap fra Tyskland til Spanien ved afslutningen af den anden verdenskrig, er blevet fundet i dokumenter, efterladt af en højtstående nazistisk embedsmand, der blev henrettet som krigsforbryder af de allierede.

Indholdet af disse dokumenter, efterladt af embedsmanden Viktor Brack ved førerhovedkvarteret, er blevet offentliggjort af den 85-årige hjælpe-biskop i München, Johannes Neuhäusler, der selv tilbragte det meste af krigen i Dachau koncentrationslejren.

De fleste tidligere nazistiske embedsmænd hævder, at Bormann blev dræbt i begyndelsen af maj 1945, da han forsøgte at flygte fra Berlin, der var ved at blive omringet af sovjettropper.

Ifølge Brack-dokumenterne flygtede Bormann til Spanien med sin broder, Albert, formentlig natten til den 3. eller 4. maj 1945. De fløj fra Salzburg, hvis lufthavn stadig fungerede.

Runde dage

januar

Egil Barfod, Gentofte, 60 år den 23.1. Arresteret 29. august, sad i Alsgades Skole. Blev frigivet okt. 43, men atter arr. 6.2.44 og førtes til Neuengamme 13.12.44. Kom hjem med Bernadotte-transporterne.

Februar

Viggo Jensen, Næstved. 50 år den 10/2
Erik Westermann, Bagsværd. Neuengamme-Dalum-Meppen. 50 år den 11/2
Jens Kr. Ovesen, Roskilde. 65 år den 12/2

Johannes Mark, Damtofte ndr. Str. 6, 2920 Charlottenlund, Neuengamme 54.246. 60 år den 23/2.

O.V. Kaimer, Spandau Fængslet, Wien. 65 år den 29/2

Onsdag den 28. februar kan Bernt Johannesson og hustru fejre sølv bryllup. Deres adresse er Kongshvilevej 20, 2800 Lyngby.

Bernt Johannessons indsats for Neuengammeforeningen og fangesammenslutningen er meget stor og meget påskønnet.

Marts

Oluf Bjørn Collstrup, Kbhn. Vestfalica. 60 år den 8/3.

Axel Hessel, Ørnevej 11, 2400 Kbhn. NV. Neuengamme 60.742. 70 år den 10/3.

Ditlev Idorn, Gilleleje. 80 år den 12/3.
J.A. Kleberg, Fredericia. Sachsenhausen, Bullenhuserdam. 80 år den 14/3.

Harry Jensen, Østergade 5, 3400 Hillerød. Neuengamme 67.971. 60 år den 15/3.

Michael Andersen, "Hami", 8381 Mundelstrup. Neuengamme 60.836. 70 år den 25/3.

April

Hugo Westergård, Hvidovrevej 324, 2650 Hvidovre.

Neuengamme, Buchenwald. 50 år den 2/4.

Fru D. Nissenbaum, Højgårdstoftens 22, 2630 Tåstrup.

Theresienstadt. 30 år den 8/4.

Axel Lauridsen, Lundtofteparken 42, 2800 Lyngby.

Neuengamme 66.995. 60 år den 13/4.

Christian N. Larsen, Kastrup. Vestre Fængsel, 75 år den 25/4.

Kai Lænkholm, Bianco Lunos Alle 10, 1868 København V

Neuengamme 67.395. 75 år den 26/4.

Fritz Ruzicka, Frederiksberg Alle 92, 1820 København V

Grini, Auschwitz, 65 år den 28/4.

Hemming Theisen, Store Strandstræde 10, 1255 København K

Neuengamme 68.378, 65 år den 29/4.

Astrid Grif, Frederiksberg. 90 år, den 30/4.

HJEMMETYSKERNES DILEMMA

Svagheden blandt vore hjemmetyske venner er, at der blandt dem er et tomrum mellem 1933 og 1945. Man kan undre sig over, at dette tidsrum bliver betragtet som en slags arbejdsuheld i historien, hvorunder hele fremtoningsmåden bliver undskyldt med pligtfølelsen over for det tyske folk. Kun sjældent bliver imidlertid indrømmet, at de dengang politisk ansvarlige inden for det tyske mindretal i Nordslesvig totalt havde overtaget den nationalsocialistiske ideologi. Efter min mening er det for det tyske mindretal på højeste tid, at man omsider gør, hvad Vesttyskland har gjort fra 1955 til 1965: Overvinder fortiden. En folkegruppe kan ikke ganske enkelt springe et kapitel i sin historie over.

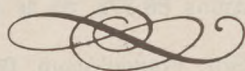
Disse bemærkelsesværdige sætninger er fremsat af den danske generalkonsul i Flensborg, professor dr. Troels Fink, en af de bedste kendere af grænselandshistorien, selv opvokset i grænselandet, i mange år den danske regerings sagkyndige i grænselandsspørgsmål. Det sker i et interview med "Der Nordschleswiger", det tyske mindretals blad.

Dagbogsblade

24.008 besøgte Frøslevlejren

Besøgstallet i Frøslevlejrens Museum satte i 1972 ny rekord med 24.008 gæster. Det er knapt 1000 flere end året før. Det største månedlige besøg var i juli, hvor 5849 fandt vej til den tidligere fangelejr. Blandt gæsterne var der 10.894 børn og unge under uddannelse og der blev talt 317 skoler og større selskaber.

Frøslevlejrens Museum er lukket i vintermånederne, men skoler og større grupper kan få adgang efter aftale med opsynet, og der er allerede nu anmeldt flere besøg.

Modstandskamp på frimærker

Et pragtfuldt værk er i disse dage kommet i handelen i Danmark — et værk, der må tale til alle, der var tilknyttet modstandsbevægelsen eller som interesserer sig for besættelsesårenes historie.

Det er den internationale organisation af modstandsfolk, FIR (Federation Internationale de Resistance), som har taget initiativet til en gribende skildring af modstandskampens faser og følger, illustreret (i farver) gennem frimærker med dette tema fra 56 lande. Et sted mellem 15 og 1.600 frimærker er reproduceret i naturlig størrelse og en fortræffelig farvegengivelse. Bolaffi, Michel, Ruch og Yvert-katalogerne er lagt til grund for de filatelistiske oplysninger. Gustaw Alef-Bolkowiak har samlet trådene.

Værket er trykt i Polen og udsendt gennem det polste statsforlag Ruch. Overskuddet ved salget går til det internationale hjælpearbejde for tidligere modstandsfolk, og bogen kan erhverves hos:

Den danske FIR-komite, Rebekkavej 12, 2900 Hellerup (giro 112000). Værket er på 290 sider og koster kr. 75.

LS esp

HOS WINGATE

Mandag den 22. januar kl. 20 begyndte en ny foredragsrække på Frihedsmuseet i forbindelse med særudstillingen »Den uundgæelige Dansker«, der fortæller om danske i allieret krigstjeneste 1940-1945.

Det første foredrag holdtes af major W. B. E. Petersen, der fortalte om sin deltagelse i general Wingates berømte ekspedition i Burma ind bag de japanske linjer.

Korpet, der bestod af 200 mand, saboterede og ødelagde de japanske forbindelseslinjer og forsyninger, og trods det at japanerne sendte en division på 15.000 mand imod dem, kom det heliskindet tilbage til de engelske styrker. Major Petersen blev selv under denne ekspedition hårdt såret.

Landsforeningen af kz-fanger fra Neuengamme.

Generalforsamling

Landsforeningens ordinære generalforsamling afholdes tirsdag den 10. april 1973, kl. 19.30 i Rumænienssalen, H.C. Ørstedesvej 29 med dagsorden i henhold til foreningens love § 4. Eventuelle forslag til generalforsamlingen bedes sendt til sekretæren.

Mindemødet ved Helligåndskirken

afholdes traditionen tro den 20. april 1973 kl. 19.00. Selvom dagen i år falder i påsken, på Langfredag, vil vi mødes og mindes dagen, da den sidste store konvoj af danske fanger forlod helvede i Neuengamme og blev ført hjem til Danmark af De hvide Busser for 28 år siden.

Der vil efter mødet blive fælles kaffebord og kammeratligt samvær i KFUKs lokaler i Store Kannikestræde. Talerens navn vil senere blive bekendtgjort.

Dræbte 10.000 ved nakkeskud

Bonn. 4.1.73. I Frankfurt nærmer den forventlig sidste store massemordproces efter den 2. verdenskrig sig nu afslutningen. Proceduren er begyndt, efter at afhøringen af over 200 vidner over hele Europa og i andre verdensdele har varet et år.

Den offentlige anklager har krævet fængselsstraffe varierende fra 3 til 15 år over de seks anklagede, heraf fire stadig aktive politimænd, som kræves idømt fra 5 1/2 til 8 års fængsel. Processen fortsætter den 14. januar med forsvarernes opsummering.

Anklagemyndigheden anser de fire aktive politimænd for medskyldige i mord på tusinder af jøder, fortrinsvis kvinder og børn.

Nakkeskud

Den strengeste straf — 15 år, hvilket er den strengest mulige dom næsteften livsvarigt fængsel — kræves over den tidligere officer i Staatssicherheitsdienst Adolf Petsch, der har tilstået, at han egenhændigt har dræbt over 10.000 jøder med nakkeskud.

Den laveste straf på 4 år kræves over den tidligere politibetjent Henrich Gross for meddelagtighed i mordet på en jødisk kvinde. Han skød hende med nakkeskud, fordi hun havde povet sig uden for den jødiske ghetto.

Anklagematerialet rummer grufulde detaljer om nogle af den 2. verdenskrigs værste forbrydelser. En af de fire endnu aktive politimænd, den 56-årige politikommissær i Frankfurt, Johann Kuhr, kræves idømt 8 års fængsel. Ved likvideringen af ghettoen i Pinsk i efteråret 1942 var han ifølge anklageren med til at myrde 17.000 jøder.

Anklagemyndigheden er kommet til det resultat, at politimændene har optrådt som håndlangere ved statsligt befalet mord og heri ser man den eneste formildende omstændighed. Samtidig erklæres det dog, at dommen klart må give udtryk for, at strenge straffe rammer dem, der uden betænkning udfører forbrydelser på statens befaling. De anklagede har alle været lydige hjul i rigspolitichef Heinrich Himmlers mordmaskineri og har aldrig rejst indvendinger mod den krævede uret mod uskyldige og værgeløse mennesker, fastslås det.

Kammeraternes Hjælpesfond

er raske kammeraters hilsen til de syge